

Život Cirkvi

Ročník 15

41/2009

Celoslovenská púť kňazov v národnej svätyni
Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne

Benedikt XVI. v homílii: „Afrika ako duchovné pľúca ľudstva“

Vatikán (4. októbra, RV) - Pri nedeľnej svätej omši v Bazilike sv. Petra, ktorou sa začalo II. mimoriadne zasadnutie Synody biskupov pre Afriku, sa pápež Benedikt XVI. v homílii prihovoral prítomným týmito slovami:

„Pax vobis! - Pokoj vám! – Týmto liturgickým pozdravom sa obraciam k vám všetkým, ktorí ste sa zhromaždili vo Vatikánskej bazilike, kde pred 15 rokmi, 10. apríla 1994, Boží služobník Ján Pavol II. otvoril Prvé osobitné zhromaždenie Biskupskej synody pre Afriku.“

Benedikt XVI. poďakoval Pánovi za zavŕšenú etapu, na ktorú dnes nadviaže nová synoda. Okrem členov synody Svätý Otec medzi hosťami privítal aj expertov a audítorov a osobitne patriarchu Etiópskej pravoslávnej cirkvi Abunu Paolosa a ďalších bratských delegátov z iných cirkví a cirkevných spoločenstiev. Nezabudol ani na spevácky zbor z Konga, ktorý sprevádzal celú slávnosť. Potom pokračoval: „Biblické čítania dnešnej nedele hovoria o manželstve. No ešte viac hovoria o pláne stvorenia, o počiatku, a teda o Bohu. K tomuto sa pripája aj druhé čítanie z Listu Hebrejom, kde sa hovorí: „Ten, čo posväcuje“, teda Ježiš Kristus – «aj tí, čo sú posväcovaní, všetci pochádzajú z jedného. Preto sa nehanbí volať ich bratmi» (Hebr 2,11).

Svätý Otec sa celkove zameril na tri hlavné body: na prvoradé miesto Boha Stvoriteľa a Pána, na otázku manželstva a do tretice venoval svoju pozornosť deťom.

Ako povedal Benedikt XVI., „v Afrike sú prirodzene početné a rozdielne kultúry, no všetky, ako sa zdá, sa zhodujú v tomto bode: Boh je Stvoriteľ a zdroj života. A život, ako dobre vieme, sa robí zjavným na prvom mieste v spojení muža a ženy a v narodení detí. Boží zákon, vpísaný do prirodzenosti je preto silnejší a významnejší než akýkoľvek ľudský zákon, podľa Ježišovho jasného a výstižného výroku: «Čo Boh spojil, nech človek nerozlučuje» (Mk 10,9). Táto perspektíva nie je v prvom rade morálna, ale skôr než na povinnosť sa vzťahuje na bytie, na poriadok vpísaný do stvorenia.“

Ako svoju skúsenosť s Afrikou spomenul okrem pravidelných stretnutí s africkými biskupmi v Ríme aj svoju nedávnu cestu do Kamerunu a Angoly. Situáciu čierneho kontinentu opísal takto:

„Keď sa hovorí o pokladoch Afriky, myšlienky sa hneď uberajú smerom k prírodným zdrojom, na ktoré je bohaté jej teritórium a ktoré sa žiaľ stali a niekedy aj naďalej sú motívom vykorisťovania, konfliktov a korupcie. Avšak Božie slovo nás upriamuje na iné bohatstvo: duchovné a kultúrne, ktoré ľudstvo potrebuje ešte viac než suroviny. Veď – ako by povedal Ježiš - čo osoží člove-

kovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil? (Mk 8, 36) Z tohto pohľadu Afrika predstavuje nesmierne duchovné „pľúca“ pre ľudstvo, ktoré sa ocitá v kríze viery a nádeje. No i tieto „pľúca“ môžu ochorieť. A v tejto chvíli na ne útočia minimálne dve nebezpečné ochorenia: predovšetkým je to choroba, ktorá sa už rozšírila v západnom svete, ktorou je praktický materializmus v spojení s relativistickým a nihilistickým myslením.

Bez rozoberania genézy týchto duchovných ziel, predsa zostáva neodškriepiteľným to, že tzv. „prvý“ svet svojho času exportoval a exportuje toxický duchovný odpad, ktorý infikuje obyvateľstvo iných kontinentov, a medzi nimi osobitne obyvateľstvo Afriky. V tomto zmysle kolonializmus, ktorý sa skončil na politickej úrovni, nebol nikdy skončený úplne. Ale práve z tohto pohľadu je treba upozorniť na druhý „vírus“, ktorý by mohol zasiahnuť aj Afriku, a to je náboženský funda-

mentalizmus, premiešaný s politickými a ekonomickými záujmami. Na africkom kontinente sa šíria skupiny, ktoré sa vŕšia na príslušníkoch iných náboženstiev. Konajú to v mene Božom, no podľa logiky, ktorá je v protiklade s božou logikou. Vyučujú a praktizujú nie lásku a rešpektovanie slobody, ale neznašanlivosť a násilie.“

Ďalej Benedikt XVI. hovoril o manželstve, pričom zdôraznil jeho osobitný rozmer, ktorý sa zakladá na vnímaní posvätna a vzťahu k Bohu. Vychádzajúc zo slov knihy Genezis (Gn 2,24), Benedikt XVI. poukázal na skutočnosť, že „manželstvo, tak ako ho predkladá Biblia, neexistuje mimo vzťahu k Bohu. Manželský život medzi mužom a ženou a teda život rodiny, ktorý z neho vyplýva, je vpísaný do spoločenstva s Bohom a vo svetle Nového zákona sa stáva ikonou trojičnej Lásky a sviatosťou spojenia Krista s Cirkvou. Do takej miery, v akej Afrika uchováva a rozvíja svoju vieru, dokáže nájsť nesmierne zdroje na rozdávanie v prospech rodiny založenej na manželstve.“

Tretou témou, ku ktorej podnet čerpal Benedikt XVI. z nedeľného evanjelia, bol Ježišov vzťah k deťom (Mk 10,13-15). Ako povedal Svätý Otec, „v scéne, pri ktorej Ježiš prijíma deti a stavia sa proti pohoršenej reakcii samotných apoštolov, ktorý ich chceli od Ježiša oddialiť, vidíme obraz Cirkvi, ktorá v Afrike a na každom inom mieste zeme preukazuje svoje materstvo predovšetkým voči tým najmenším, aj vtedy, keď sa ešte nenarodili. Tak ako Pán Ježiš, Cirkev na nich nehľadí v prvom rade ako na poberateľov sociálneho zabezpečenia, ani nie ako na objekty súcitu (pietizmu) ani ako objekty zneužívania, ale ako osoby v plnom význame, ktoré svojím samotným

spôsobom bytia ukazujú priamu cestu, ktorou sa vchádza do Božieho kráľovstva, teda bezvýhradné odovzdanie sa do jeho lásky.“

Benedikt XVI. potom spomenuté tri témy zasadil do kontextu práve začatého II. mimoriadneho zasadnutia Synody biskupov pre Afriku s jej témou „Cirkev v Afrike v službe zmierenia, spravodlivosti a pokoja. – Vy ste soľ zeme, ... vy ste svetlo sveta.“ Synoda sa má podľa jeho slov stať príhodným momentom na nájdenie odpovede na výzvy prichádzajúce ako z vnútra Cirkvi, tak i zvonka.

„Svojimi dielami na poli evanjelizácie a ľudského rozvoja Cirkev istotne môže dať Afrike veľký príspevok pre celú spoločnosť, ktorá žiaľ vo viacerých krajinách zakusuje chudobu, bezprávie, násilie a vojny. Povolaním Cirkvi, ako spoločenstva osôb zmierených s Bohom a medzi sebou, je to, aby bola prorocťom a kvasom zmierenia medzi rozličnými etnickými, jazykovými i náboženskými skupinami, ako vo vnútri jednotlivých krajín, tak i na celom kontinente.“

Svätý Otec na záver vopred poďakoval synodálnym otcom za všetko, čím k synode prispievajú počas najbližších troch týždňov a vyzval všetkých veriacich, aby ich pri tomto snažení sprevádzali modlitbou. Začatú synodu zveril do príhovoru dnešného svätca sv. Františka z Assisi, všetkých svätcov a svätíc Afriky a osobitne do ochrany Panny Márie, Matky Cirkvi a patrónky Afriky. **-jb-**

Začali sa práce zasadnutia Biskupskej synody pre Afriku

Vatikán (5. októbra, RV) – Dvoma pracovnými stretnutiami, prvým a druhým generálnym zasadnutím, sa dnes sa vo Vatikáne začali práce biskupskej synody pre Afriku na tému „Cirkev v Afrike v službe zmierenia, spravodlivosti a pokoja. Vy ste soľ zeme, vy ste svetlo sveta“ (Mt 5, 13.14).

Na úvod prvej generálnej kongregácie dnes o 9.00 hod. v priestoroch Synodálnej auly za účastníci Benedikta XVI. zaznelo vzývanie Ducha Svätého *Veni Creator Spiritus*. Svätý Otec predniesol meditatívny príspevok, v ktorom sa sústredil na tri body: vyznanie nášho skutočného stavu, lásku ako základ existencie kresťana a odhodlanie milovať a slúžiť svetu, ktoré je ovocím daru Ducha Svätého.

„Bezpodmienečná Božia láska, ktorú má hlásať každý kresťan, nech otvára hranice kmeňov, etník aj náboženstiev“ – tak znela výzva Benedikta XVI. Pápež vyzval afrických biskupov, aby svoje práce počas synody vykonávali so srdcom otvoreným Duchu Božiemu, bez ktorého zostáva každé čisto ľudské skúmanie skutočnosti nedostatočné.

Benedikt XVI. ďalej načrtnol existujúce limity a najmä to, v akom duchu majú byť príspevky synody pred-

kladané ostatným. „Našu synodu sme teraz začali vzývaním Ducha Svätého, v jasnom vedomí, že my sami nemôžeme urobiť všetko to, čo je pre Cirkev i pre svet potrebné v tejto chvíli. Len v sile Ducha svätého môžeme nájsť to, čo je správne, a za tým ísť.“

Je to teda Boží Duch, ktorý dovoľuje – podotkol Svätý Otec – „spoznať“ ľudské skutočnosti „v Božom svetle“. Limity sa naopak vzťahujú na hodnotenia sociálnej reality afrického kontextu, ktoré by sa aj popri svojej kompetencii obmedzili iba na čisto sociologické kritériá. Boli by to podľa slov pápeža iba „horizontálne“ analýzy, pozbavené „vertikálnej“ dimenzie.

„Ak nie je korektný prvý vzťah, ten, ktorý je fundamentálny, potom aj všetky ostatné vzťahy od základu nefungujú. A tak všetky naše analýzy sveta sú nepostačujúce, ak o svete neuvažujeme v Božom svetle, ak neobjavíme, že v základoch nespravodlivosti a korupcie je nepoctivé srdce, je tu uzavretosť pred Bohom a teda falzifikácia základného vzťahu, od ktorého sa odvíjajú všetky ostatné.“

Vo svojej dlhej spontánnej meditácii sa Svätý Otec inšpiroval aj žalmom tretej hodiny Liturgie hodín, modlitbou, ktorá uvádzala ranné synodálne sedenie. Žalm, ktorý - ako hovoril – prosí o tri základné dary Ducha svätého. Prvým – vysvetlil – je „vyznanie hriechov“, a je zamerané jednak na uznanie ľudskej malosti pred Bohom – z ktorej pochádzajú „všetky zlozvyky, ktoré ničia sieť sociálnych vzťahov a pokoj vo svete“ – ako aj na poďakovanie Bohu za všetky jeho dary, a tiež aj ako za záväzok vydávať svedectvo.

„Záležitosti vedy a techniky stoja veľké investície, duchovné a materiálne dobrodružstvá, sú nákladné a náročné. Ale Boh sa dáva „zdarma“. Najväčšie veci v živote – Boh, láska, pravda – sú zadarmo a o tomto by sme mali často uvažovať: o tejto Božej nezištnosti, gratuite, o tom, že nie sú potrebné veľké materiálne alebo intelektuálne dary k tomu, aby sme boli blízki Bohu: Boh je vo mne, v mojom srdci a na mojich perách.“

Druhý dar Ducha – pokračuje pápež – pochádza z prvého: človek, ktorý objaví intimitu s Bohom musí potom o ňom svedčiť celou svojou osobou. Musí svedčiť o pravde Božej lásky, pretože táto a nič iné, je podstatou kresťanskej viery:

„Dôležité tu je, že kresťanstvo nie je súhrn myšlienok, filozofia, či nejaká teória, ale je to spôsob života, je to milosrdenstvo, je to láska. Len tak sa staneme kresťanmi: ak sa viera premení na lásku, ak je láskou. Náš Boh je na jednej strane „Logos“, večná Pravda, ale táto Pravda je aj Láskou. Nie je to chladná matematika, ktorá buduje vesmír: táto večná Pravda je ohňom, je dobročinnou láskou. Už v nás samotných by sa mala uskutočňovať táto jednota rozumu a lásky, viery a lásky“.

Tento tretí dar sa podľa slov Svätého Otca úzko spája s ostatnými, s tými okolo nás: „Láska nie je individuálnou vecou, ale univerzálnou. Univerzálnou a konkrétnou. Je potrebné skutočne otvoriť hranice medzi kmeňmi, etnikami a náboženstvami k univerzálnosti Božej

lásky tam, kde žijeme, celkom konkrétne, tak ako sa to žiada. Modlime sa k Pánovi, aby nám daroval Ducha Svätého, aby nám dal nové Turíce, aby nám pomáhal byť jeho služobníkmi v prítomnej hodine tohto sveta.“

Zasadnutiu predsedal kardinál Francis Arinze, emeritný prefekt Kongregácie pre Boží kult a sviatosti. Po jeho úvodnom pozdrave odznela Správa generálneho sekretára Synody, arcibiskupa Nikolu Eteroviča. Jeho správa priblížila činnosť stáleho sekretariátu počas obdobia od I. osobitného zasadnutia Synody biskupov pre Afriku v roku 1994. Správa sa dotkla tém ako význam apoštolskej návštevy Afriky, štatistický stav Cirkvi v Afrike, zvolanie a postup prípravy súčasnej synody a tiež metodologické záležitosti týkajúce sa priebehu práve začatého zhromaždenia.

Centrálным bodom rannej sesie bola prezentácia „Správy pred diskusiou“, tzv. „Relatio ante disceptationem“. Predniesol ju kardinál Turkson, arcibiskup Cape Coast z Ghany, ktorý je generálnym relátorom Synody.

Dopoludňajší program uzavrela modlitba Anjel Pána, ktorú viedol Svätý Otec. Prítomných bolo 226 synodálnych otcov.

Popoludní sa v Tlačovom stredisku Svätej stolice konala tlačová konferencia za účasti kardinála Turksona z Ghany a arcibiskupa Razanakolony z Madagaskaru, ktorí novinárom predstavili dokument „Správa pred diskusiou“ ktorý bude v nasledovných dňoch predmetom diskusie synodálneho zhromaždenia.

O 16.30 hod. synoda pokračovala podľa programu druhým generálnym zasadnutím, venovaným správam z piatich kontinentov vo vzťahu k Afrike. Zajtra budú zasadnutia pokračovať 3. a 4. generálnou kongregáciou.

Na synode sa zúčastňuje celkovo 244 biskupov, okrem toho ďalší vyslanci, experti, audítori a hostia. Zasadnutie sa koná po 15 rokoch od prvého takéhoto zasadnutia pre Afriku, ktoré v roku 1994 vyhlásil Ján Pavol II. a ktorého výsledky zhrnul v posynodálnej apoštolskej exhortácii s názvom *Ecclesia in Africa*.

-sg, jb-

Biskupská synoda o posilňovaní rodín v Afrike

Vatikán (6. októbra, RV) – Utrpenie, ale aj nádej cirkvi v Etiópii – tieto témy dominovali dnes predpoludním na zasadnutí biskupskej synody pre Afriku – počas jej 3. kongregácie. S príhovorom dnes začal patriarcha Etiópskej pravoslávnej cirkvi Abuna Paulos. Patriarcha vo svojom príhovore spomenul pohromy Afriky, poznačenej vykorisťovaním, pandémiami a biedou. Poukázal na fakt, že kontinent predstavuje zdroj mnohých prírodných bohatstiev, ktoré prispievajú k rozvoju ďalších krajín sveta. Potom vyzval k ochrane detí: „Akým spôsobom máme žalovať civilné vojny, v ktorých bojujú

detskí vojaci?“ – pozdvihol svoj hlas patriarcha a vyzval na jednotu, aby sa všetci kresťanskí lídri zjednotili v úsilí v prospech Afriky.

Po ňom sa ujal slova Svätý Otec. V úvode spomenul, že prítomnosť patriarchu na synode je „svedectvom starobylosti a tradície Cirkvi v Afrike, keďže už od apoštolských čias boli medzi mnohými ľuďmi, ktorí túžili po Kristovom poslanstve spásy aj tí, ktorí pochádzali z Etiópie“ (porov. Sk 8,26-40). Potom sa obrátil priamo na patriarchu Paulosa:

„Vaša Svätosť tak pripomína, že hlásanie evanjelia nemožno oddeľovať od záujmu budovať takú spoločnosť, ktorá je v súlade s Božou vôľou a ktorá chráni dôstojnosť a nevinnosť detí. V Kristovi spoznáваме, že zmierenie je možné, spravodlivosť môže prevážiť a pokoj môže byť trvalý! Toto je poslanstvo nádeje, ktoré sme povolani hlásať. Toto je sľub, ktorý ľudia v Afrike dávno túžia vidieť naplnený práve v tejto dobe.“

Potom Benedikt XVI. vyzval k modlitbe: „Modlime sa teda, aby naša Cirkev mohla viac čerpať z jednoty, ktorá je darom Ducha Svätého a niesť spoločné svedectvo nádeje, ktoré prináša evanjelium. Pokračujme v práci na integrálnom rozvoji všetkých národov Afriky, v posilňovaní rodín, ktoré sú silou africkej spoločnosti, vo vzdelávaní mladých, ktorí sú budúcnosťou Afriky, aby prispievali k budovaniu spoločnosti čestnej, súdržnej a solidárnej.“

Spomedzi ďalších tém, ktoré odzneli v synodálnej aule spomeňme ešte význam Cirkvi v Afrike v oblasti výchovy, o čom svedčí 56-tisíc škôl, ktoré navštevuje 19 miliónov žiakov a potom 23 katolíckych univerzít. Dôležitou témou je aj dialóg s islamom – v tomto zmysle vyzdvihli príklad zo severnej Afriky, oblasti s moslimskou väčšinou, v ktorej sa kresťania napriek tomu tešia z istej slobody. Kritické myšlienky zazneli na margo islamského extrémizmu a Cirkvi, ktorá je povolaná spolupracovať v spoločnosti. V tomto duchu zaznela výzva, aby blížiaci sa synoda pre Blízky východ v roku 2010 prihliadala aj na diecézy v severnej Afrike.

V témach spomenuli aj mnohých mučeníkov, ktorí padli v Afrike ako aj nádej, že cesta k demokracii mnohých krajín nebude prechodom z jednej „ťažkej diktatúry“ do ďalších „ľahších“ diktatúr.

Ešte spomeňme, že včera popoludní počas 2. generálnej kongregácie hovorili synodálni otcovia o vzťahoch medzi Afrikou a ďalšími kontinentmi pričom sa zhodli na tom, že čierny kontinent sa môže stať príkladom hlbokaj a dynamickej viery, mladého a ochotného kresťanstva a medzináboženského dialógu.

Odznelo päť príhovorov vo forme správy, ktoré predniesli zástupcovia federácií biskupských konferencií jednotlivých kontinentov: arcibiskup Assis z brazílskej Aparecidy, arcibiskup Gregory z americkej Atlanty, arcibiskup Quevedo z Filipín, biskup Ingham z Austrálie a arcibiskup Erdő z Maďarska. Na záver predniesol zástupca Afrického kontinentu, arcibiskup Laurent Pasi-nya z konžskej Kinshasy správu o cirkvi v Afrike, ktorá

sa opierala o záverečný dokument z predošlej synody pre Afriku. Tento dokument s názvom *Ecclesia in Africa* podpísal Ján Pavol II. v roku 1995 a v Afrike sa mu dostalo entuziastického prijatia. Dokument sa v mnohých diecézach stal podnetom pri úvahách o spoločenstve cirkvi ako Božej rodine ako aj pri vytváraní pastoračných plánov.

Stáva sa, že sa niektorí delegáti ospravedlnia z rozličných dôvodov. Na včerajšom zhromaždení chýbal jeden z členov synody, kard. Michel Christian Cartaté-guy z Nígeru. Vzhľadom na vyostrenú politickú situáciu medzi vládou a opozíciou v jeho krajine uprednostnil plnenie úlohy mediátora na sprostredkovanie zmierenia v nigerskom Niamey v spolupráci s imámom mešity a tamojším sultánom. Ako biskup diecézy s 18-tisíc katolíckymi veriacimi totiž môže zavážiť svojou morálnu autoritou. Keď generálny sekretár synody, Mons. Eterovič o tom informoval zhromaždenie, vyzdvihol túto jeho angažovanosť za pokoj.

V podvečerných hodinách pokračovala synoda svojím v poradí 4. zasadnutím. -sg,mf,jb-

Synoda pre Afriku: ekumenizmus

Vatikán (7. októbra, RV) - Primátor Ríma Gianni Alemanno sa dopoludnia v priestoroch rímskeho Kapitulu stretol s delegáciou II. osobitného zasadnutia Synody biskupov pre Afriku. Návštevy sa okrem generálneho sekretára Synody Mons. Nikolu Eteroviča zúčastnili štyria africkí kardináli: Francis Arinze, Théodore-Adrien Sarr, Wilfrid Fox Napier, Peter Kodwo Appiah Turkson a dvaja biskupi z Čadu a Angoly.

Na včerajšom 3. zasadnutí synody, ktoré malo najmä ekumenický charakter sa tiež hlasovalo o personálnom obsadení výboru pre prípravu posolstva. V diskusii potom vystúpilo viacero delegátov, ako prvý kardinál Sodano ako hlava kardinálskeho kolégia a po ňom niekoľko afrických delegátov. Tuniský biskup Lahham nastolil problém vzťahov s islamom a priblížil situáciu kresťanov v severnej Afrike, ktorých vzťah k islamu sa veľmi líši od situácie v subsaharskej Afrike či v Európe.

Večerná 4. generálna kongregácia pokračovala v diskusii pod vedením juhoafrického kardinála Napiera. Vystúpilo viacero delegátov, medzi nimi aj kardinál Walter Kasper, predseda Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov, ktorý upozornil na to, že „paralelne s rastom Cirkvi v Afrike rastie a prehľbuje sa roztrieštenosť medzi kresťanmi“. Podľa jeho slov, historickými koreňmi tejto skutočnosti je to, že Afrika prijala vieru súčasne z viacerých strán rozdeleného kresťanstva. V súčasnosti rastú nové rozdelenia, ktoré sa spájajú najmä s nezávislými charizmatickými a turíčnymi spoločenstvami. V tejto súvislosti je podľa kardinála Kaspera potrebné

položiť si otázku: „Prečo toľko kresťanov opúšťa našu cirkev? Čo im u nás chýba, keď hľadajú inde?“ Kardinál ponúkol viacero usmernení do budúcnosti, medzi nimi aj väčší dôraz na budovanie ekumenických vzťahov s pravoslávím, ale tiež s evanjelikálnymi, charizmatickými a turíčnymi hnutiami v africkom prostredí.

16 ďalších delegátov, prevažne Afričanov, sa dotkli tém ako vojna a násilie (arcibiskup Rusengo z konžského Bukawu), dialóg rozdielnych afrických kultúr (maronitský biskup François Eid z Egypta), destabilizácia rodín a oslabovanie sociálnych vzťahov (arcibiskup Ntamwana z Burundi), nedostatky s naplňaním spravodlivosti uprostred samotnej cirkvi pokiaľ ide o mzdy zamestnancov a rovnoprávnosť žien (biskup Munyanyi zo Zimbabwe) alebo tiež problémy vzájomného vzťahu laikov a hierarchie (biskup Wüstenberg z Južnej Afriky). O celoafrickom probléme migrácie hovoril biskup Martinelli z Lýbijského Tripolisu. Viacero príspevkov sa zaoberalo otázkami zmierenia, urovnania konfliktov a evanjeliovej motivácie budovania pokoja. -jb-

Priebeh Synody pre Afriku (5, 6)

Vatikán (8. októbra, RV) - Vo štvrtok prebiehala 6. generálna kongregácia pod vedením kardinála Arinzeho, za účasti 227 synodálnych otcov. Po uskutočnení voľby komisie pre prípravu posolstva pokračovala diskusia, zameraná predovšetkým na otázky zmierenia, spravodlivosti a pokoja. Okrem iných v nej vystúpil aj arcibiskup Marcel Utambi Tapa z Konžskej demokratickej republiky, ktorý nastolil otázku výchovy ako prevenciu vzniku obrojených konfliktov.

Biskup Luois Ncamiso Ndlovu zo Swazijska vysvetlil tamojšiu situáciu takto: „Cirkev naďalej požíva zo strany vlády uznanie za svoj prínos na poli výchovy, zdravotníctva a rozvojových programov. Ako cirkev neustále robíme kritiku vládneho systému, pretože sme presvedčení, že prispieva k vysokej úrovni chudoby v krajine. Vláda kritizuje Cirkev za to, že sa vyjadruje k politickým otázkam a tvrdí, že by sa mala obmedziť na liturgiu a kult a nechať bokom spoločenský a politický život. Za tejto situácie nás podporujú niektorí členovia občianskej spoločnosti, medzi nimi odborové organizácie a politické strany a tiež zakázané hnutia a tak sa nachádzame v strede medzi dvoma proti sebe stojacimi silami. Toto ponúka Cirkvi jedinečnú príležitosť, pretože môže byť osobná i vláde i občianskej spoločnosti.“

Hovorilo sa aj o aktuálnej napätej situácii v štáte Guinea Conakry. Na záver kongregácie bol prečítaný list, ktorý vyjadruje solidaritu s Konžskou demokratickou republikou, v ktorej sa kresťania v posledných dňoch stali terčom násilia a vyjadruje túžbu po pokoji pre celú Afriku. -jb-

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Sv. Ján Leonardi

Drahí bratia a sestry,

9. októbra uplynie 400 rokov od smrti sv. Jána Leonardiho, zakladateľa Rádu rehoľných klerikov Matky Božej, ktorý bol svätorečený 17. apríla 1938 a 8. augusta 2006 vyhlásený za patróna lekárnikov. Pripomíname si ho aj pre jeho veľký zápal za misie.

Spoločne s Mons. Jánom Krstiteľom Vivesom a jezuitom Martinom de Funesom sa podieľal na príprave a založení osobitnej kongregácie Svätej stolice pre misie Propaganda fide i na nasledujúcom vzniku Kolégia sv. Urbana pri kongregácii Propaganda fide, ktoré v priebehu stáročí vychovalo pre evanjelizáciu národov tisíce kňazov - mnohí z nich sa stali mučeníkmi.

Ide teda o výnimočnú postavu kňaza, ktorú by som chcel v tomto Roku kňazov dať za vzor všetkým kňazom. Zomrel v roku 1609 po tom, čo sa nakazil pri ošetrovaní chorých, ktorí boli v rímskej štvrti Campitelli zasiahnutí epidémiou.

Ján Leonardi sa narodil v roku 1541 v Diecime v provincii Lucca. Ako posledný zo siedmich bratov prežíval dospievanie v rytmoch viery, v kruhu zdravej a pracovitej rodiny, v častom kontakte s obchodom s koreninami a liekmi vo svojom rodnom kraji. Keď mal 17 rokov, otec ho zapísal na riadny drogistický kurz v meste Lucca, aby sa z neho v budúcnosti stal lekárnik, teda drogista, ako sa vtedy zvyklo vravieť.

Temer desať rokov bol mladý Ján Leonardi pozorným a usilovným účastníkom tohto kurzu, no keď podľa zákonov vtedajšej starobylej republiky Lucca dosiahol oficiálne osvedčenie, ktoré ho oprávňovalo otvoriť si vlastnú lekárňu, začal rozmýšľať nad tým, či nenadišla chvíľa na uskutočnenie plánu, ktorý odjakživa nosil v srdci. Po bedlivej úvahe sa rozhodol, že sa dá na kňazskú dráhu. A tak zanechal obchod s liekmi a po dosiahnutí príslušného teologického vzdelania bol vysvätený za kňaza. Primičnú svätú omšu slúžil na sviatok Zjavenia Pána v roku 1572.

Záľuba v lekárnictve ho však neopustila, lebo cítil, že profesia lekárnik mu pomôže naplno rozvinúť jeho povolanie, totiž odovzdávať ľuďom prostredníctvom svätého života „Boží liek“, ktorým je ukrižovaný a vzkriesený Ježiš Kristus, „miera všetkých vecí“.

Vedený presvedčením, že tento liek potrebujú všetci ľudia viac ako čokoľvek iné, sa Ján Leonardi usiloval o to, aby sa osobné stretnutie s Ježišom Kristom stalo základným motívom jeho vlastného života. „Treba znovu začať u Krista,“ opakoval rád a často. Ježišovo prvenstvo pred všetkým ostatným sa pre neho stalo konkrétnym kritériom posudzovania i konania a hlavným hýbateľom jeho kňazskej činnosti, ktorú vykonával v období rozsiahleho a šíriaceho sa hnutia duchovnej obnovy v Cirkvi, a to vďaka rozkvetu nových rehoľných inštitútov a žiari-

vému svedectvu svätcov, akými boli Karol Boromejský, Filip Neri, Ignác z Loyoly, Jozef Kalazanský, Kamil Lellis či Alojz Gonzaga.

So zápalom sa venoval apoštolátu medzi mladými prostredníctvom Spoločnosti kresťanského učenia, kde zhromaždil okolo seba skupinu mladých ľudí. S nimi 1. septembra 1574 založil Kongregáciu reformovaných kňazov Preblahoslavenej Panny, ktorá sa neskôr premenovala na Rád rehoľných klerikov Matky Božej. Svojim učeníkom odporúčal, aby „mali pred očami mysle iba česť, službu a slávu Ježiša Krista ukrižovaného“, a ako dobrý lekárnik, zvyknutý odmeriavať dávky podľa presného receptu, dodával: „O trochu viac dvíhajte svoje srdcia k Bohu a ním merajte všetky veci.“

Vedený apoštolskou horlivosťou poslal v máji 1605 práve zvolenému pápežovi Pavlovi V. memorandum, v ktorom navrhoval kritériá opravdivej obnovy v Cirkvi. Upozorňoval, že je „nutné, aby tí, čo túžia po reforme ľudských mravov, hľadali zvlášť a v prvom rade Božiu slávu“, a dodal, že majú žiariť „integritou života a vynikajúcimi mravmi, lebo takto skôr pritiaľnu nenásilne k reforme ako z donútenia“. Okrem toho poznamenal, „že kto chce vykonať skutočnú náboženskú a morálnu reformu, musí predovšetkým ako dobrý lekár pozorne stanoviť diagnózu chorôb, ktoré sužujú Cirkev, aby bol schopný predpísať na každú z nich ten najvhodnejší liek“. A podotkol, že „obnova Cirkvi sa musí uskutočňovať tak na úrovni predstaviteľov, ako aj na úrovni ich podriadených, hore i dolu. Musí sa začínať od toho, kto rozkazuje, a rozširíť sa na jeho podriadených“. Preto kým pápeža povzbudzoval do „univerzálnej reformy Cirkvi“, zároveň sa zaoberal aj kresťanskou výchovou ľudu, osobitne detí, aby „už od prvých rokov“ boli vychovávané „v čistote kresťanskej viery a vo svätých mravoch“.

Drahí bratia a sestry, žiarivá postava tohto svätca vyzýva predovšetkým kňazov, no aj všetkých kresťanov, aby neprestajne smerovali „k najvyššej miere kresťanského života“, ktorou je svätosť, pravdaže, každý podľa svojho stavu. Totiž iba z vernosti Kristovi môže vzísť opravdivá cirkevná obnova.

V tých rokoch kultúrneho a spoločenského prechodu - medzi 16. a 17. storočím - sa začali objavovať predpoklady budúcej, teda tejto súčasnej kultúry, charakterizovanej nepatričným oddelením viery a rozumu, ktorého jedným z negatívnych následkov bolo odsunutie Boha na okraj, s ilúziou možnej úplnej autonómie človeka, ktorý sa rozhodne žiť „akoby Boha nebolo“. Ide o krízu moderného myslenia, na ktorú som už viackrát poukázal a ktorá často ústi do rôznych foriem relativizmu.

Ján Leonardi tušil, aký je pravý liek na tieto duchovné zlá a zhrnul to do slov: „Predovšetkým

Kristus.“ Kristus uprostred srdca, dejín a vesmíru. Krista – tvrdil rozhodne – ľudstvo nesmierne potrebuje, pretože on je našou „mierou“. Neexistuje oblasť, ktorej by sa nemohol dotknúť svojou silou, neexistuje choroba, na ktorú by nebol liekom, neexistuje problém, ktorý by v ňom nemal riešenie. „Alebo Kristus, alebo nič!“ To je jeho recept na každý druh duchovnej i spoločenskej reformy.

Je ešte jeden aspekt spirituality Jána Leonardiho, ktorý by som chcel zdôrazniť. Pri viacerých príležitostiach pripomínal, že živé stretnutie s Kristom sa uskutočňuje v jeho Cirkvi – svätej, no krehkej, zakorenenej v dejinách, v ich často temnom priebehu, kde pšenica i kúkoľ rastú spolu (porov. Mt 13, 30) –, ktorá vždy ostáva sviatosťou spásy. Keďže si jasne uvedomoval, že Cirkev je Božím poľom (porov. Mt 13, 24), nepohoršoval sa nad jej ľudskými slabosťami. Odporoval kúkoľu tým, že si zvolil byť dobrým zrnom: rozhodol sa milovať Krista v Cirkvi a prispievať k tomu, aby bola čoraz viac znamením, ktoré ho vyžaruje. Veľmi realisticky videl Cirkev a jej ľudskú krehkosť, ale aj to, že je „Božím poľom“, Božím nástrojom na spásu ľudstva. No nielen to. Z lásky ku Kristovi neúnavne pracoval na očiste Cirkvi, aby ju urobil krajšou a svätejšou. Pochopil, že každú reformu treba robiť vnútri Cirkvi a nikdy nie proti Cirkvi. V tomto bol sv. Ján Leonardi skutočne mimoriadny a jeho príklad je stále aktuálny. Každá reforma sa, pravdaže, týka štruktúr, no na prvom mieste sa musí vštepiť do srdca veriacich. Iba svätí muži a ženy, ktorí sa nechajú viesť Božím Duchom a sú pripravení uskutočňovať radikálne a odvážne rozhodnutia vo svetle evanjelia, obnovujú Cirkev a prispievajú tak rozhodujúcou mierou k budovaniu lepšieho sveta.

Drahí bratia a sestry, život sv. Jána Leonardiho ustavične osvecovala žiara Ježišovej „Svätej tváre“, ktorá sa uchováva a uctieva v katedrálnom kostole v meste Lucca, a ktorá sa stala výrečným symbolom a neodškriepiteľnou syntézou viery, ktorá Jána Leonardiho oživovala. Podobne ako apoštol Pavla aj jeho si Kristus získal. Svojim učeníkom ukazoval a nám všetkým naďalej ukazuje kristocentrický ideál, pre ktorý „sa treba obnažiť zo všetkých vlastných záujmov a zamerať sa len na službu Bohu“, majúc „pred očami mysle len česť, službu a slávu Ježiša Krista ukrižovaného“.

Okrem Kristovej tváre sv. Ján Leonardi upieral zrak aj na materskú tvár Panny Márie. Tá, ktorú si vybral za patrónku svojho rádu, bola pre neho učiteľkou, sestrou, matkou, ktorej ustavičnú ochranu pociťoval.

Príklad a príhovor tohto „príťažlivého Božieho muža“ nech sú zvlášť v tomto Roku kňazov výzvou a povzbudením pre kňazov i pre všetkých veriacich, aby žili nadšene a horlivo svoje povolanie.

Preložila Mária Spišiaková

Benedikt XVI. prijal nového veľvyslanca USA pri Svätej stolici

Vatikán (3. októbra, RV) – Svätý Otec v piatok v Castel Gandolfe prijal nového veľvyslanca USA pri Svätej stolici, Miguela Humberta Díazua. Príhovor Benedikta XVI. sa niesol v duchu spoločného úsilia o pokoj a rozvoj.

Benedikt XVI. sa v príhovore pozastavil pri slobode a pravde, ako základoch každej zdravej demokracie a v tomto smere vyzdvihol prínos miestnej Katolíckej cirkvi v Spojených štátoch najmä pri ochrane ľudskej dôstojnosti. Hlava Cirkvi vyjadrila nádej, že diplomatické vzťahy medzi krajinami budú naďalej pokračovať vo vzájomnej spolupráci práve pri podpore ľudskej dôstojnosti. Pápež ocenil fakt, že USA si uvedomujú potrebu „silnejšieho ducha solidarnosti a potreby multilaterálneho úsilia, práve v čase takých naliehavých problémov planéty.“ Obranu hodnôt ako život, sloboda a hľadanie šťastia – podčiarkol pápež – nemôžeme viac vidieť v individualizme či nacionalizme, ale tieto majú byť súčasťou širšej perspektívy spoločného dobra v celej ľudskej spoločnosti. Ekonomická kríza si podľa jeho slov vyžaduje revíziu súčasných politických, ekonomických a finančných štruktúr, vo svetle morálnej požiadavky v záujme zabezpečenia integrálneho rozvoja všetkých národov.

„Potrebujeme taký model globalizácie, ktorý by bol inšpirovaný autentickým humanizmom, v ktorom si národy nie sú len blízky, ale sú si navzájom bratmi a sestrami. Na druhej strane multilateralizmus by nemal byť zúžený na politické a ekonomické otázky, ale mal by byť využívaný k tomu, aby čelil spektru tém prepojených s budúcnosťou ľudstva, od prístupu k potrave až po klimatické zmeny, od zdravia až po nukleárne odzbrojovanie.“

Svätý Otec v tejto súvislosti vyjadril spokojnosť s nedávnym stretnutím Bezpečnostnej rady OSN, ktorej predsedal prezident Obama, a ktorý odsúhlasil rezolúciu zameranú na jadrové odzbrojenie, ktorá má za cieľ budovanie sveta oslobodeného od nukleárných zbraní.

V závere si Benedikt XVI. spomenul na svoju cestu do Svätej zeme a myšlienky o spolupráci medzi náboženstvami v službe pokoju – čo je cieľ, ktorý – ako povedal – spozoroval aj zo strany súčasnej americkej vlády.

Nový veľvyslanec USA pri Svätej stolici má 46 rokov a je kubánskeho pôvodu.

-sg-

Svätý Otec vymenoval sudcov pre Vatikánsky štát

Vatikán (3. októbra, RV) – Benedikt XVI. vymenoval sudcov Odvolacieho súdu Mestského štátu Vatikán. Stali sa nimi Mons. Giovanni Battista Defilippi, Mons. Agostino De Angelis a Mons. Giovanni Vaccarotto.

-sg-

Svätý Otec prijal troch nových veľvyslancov pri Svätej stolici

Vatikán (2. októbra, RV) – Pápež Benedikt XVI. mal v úiatok v Apoštolskom paláci v Castel Gandollfe na programe niekoľko stretnutí diplomatického charakteru. Prvé sa týkali nových veľvyslancov pri Svätej stolici, ktorí mu odovzdali poverovacie listiny. Svätý Otec postupne prijal novú veľvyslankyňa Filipín Mercedes Arrastia Tuasonovú, novú veľvyslankyňa Holandska Henriette van Lynden-Leijtenovú a napokon nového veľvyslancu USA Miguela Humberta Díaza. Na rozlúčkovej audiencii pri príležitosti ukončenia misie pri Svätej stolici pápež prijal veľvyslancu Kuby Raúlou Roa Kourího s manželkou.

Benedikt XVI. dnes prijal na audiencii aj apoštolského nuncia v Srbsku Mons. Orlanda Antoniniho. Na programe má aj stretnutie s kardinálom Giovannim Lajolom, predsedom Pápežskej komisie pre Štát Vatikánskeho mesta a s prefektom Kongregácie pre biskupov, ktorým je kardinál Giovanni Battista Re. -sg-

Benedikt XVI. európskym biskupom: Cirkev má byť uprostred spoločnosti

Vatikán (3. októbra, RV) - „Správne odlišenie medzi štátom a Cirkvou nemá byť vydelením Cirkvi zo spoločenského a kultúrneho života“ – píše Benedikt XVI. v liste kardinálovi Pétrovi Erdőovi, predsedovi Rady biskupských konferencií Európy (CCEE) v súvislosti s plenárnym zasadnutím rady, ktoré prebieha už od štvrtka v Paríži. Svätý Otec v liste uisťuje predsedov biskupských konferencií kontinentu, ktorí sa na parížskom stretnutí zaoberajú špeciálne otázkou vzťahov medzi Cirkvou a štátom, o svojej úprimnej duchovnej blízkosti a pripomína, že „Cirkev je verná svojmu poslaniu pravdy, ktorú koná na prospech spoločnosti a ktorá má na zreteli ľudskú dimenziu človeka, jeho dôstojnosť a povolanie.“ Táto vernosť pravde zo strany Cirkvi je podľa slov Benedikta XVI. „zárukou integrálneho ľudského rozvoja a liekom na mnohonásobné nerovnováhy v našom dnešnom trpiacom svete... Cirkev túži po tom“ - píše sa ďalej v liste - „aby život jednotlivcov i národov bol inšpirovaný a motivovaný láskou. Takto láska prispeje k budovaniu tej Božej obce, ku ktorej smeruje ľudská rodina.“

Plenárna schôdza európskych biskupov sa venuje aj situácii na kontinente 20 rokov po páde komunizmu. V mnohých krajinách toto obdobie

prinieslo vo vývoji vzťahov medzi Cirkvou a štátom zásadný pokrok. Počas trvania konferencie sa jej delegácia, zložená z kardinálov a biskupov, v Paríži stretla aj s francúzskym prezidentom Nicolasom Sarkozym. -mf, jb-

Parížske posolstvo európskych biskupov: „Európa, odvahu!“

Francúzsko (5. októbra, RV) – V nedeľu sa v Paríži skončilo tohtoročné plenárne zasadnutie predsedov biskupských konferencií Európy s hlavnou témou „Cirkev a štát dvadsať rokov po páde Berlínskeho múru“. Pri príležitosti ukončenia stretnutia, ktoré zorganizovala Rada konferencií biskupov Európy (CCEE), vydali jeho účastníci posolstvo s názvom „Európa, odvahu!“ s podtitulom „Znovuobjaviť pohnútky k ohlasovaniu nádeje“. Biskupi v posolstve píšú:

„Pred dvadsiatimi rokmi sme boli svedkami veľkého okamihu: pádu Berlínskeho múru. Táto udalosť, ktorá poznačila históriu, nespada z neba ako meteorit. Pripravili ju ľudia - presvedčení a odvážni, ktorí sa nestiahli do úzadia pre nedostatok slobody. Predchádzalo tomu mnoho obetí tých, ktorí riskovali svoje životy a bojovali za túto slobodu. Máme tým na mysli «Solidarność» a všetky zápasy za väčšiu solidaritu a väčšiu úctu k ľudskej dôstojnosti v krajinách Strednej a Východnej Európy. Veď ako by sme mohli zabudnúť na prvoradú úlohu pápeža Jána Pavla II. a jeho prezieravú víziu Európy, založenej na základoch viery, spoločného dobra a mieru? Mnohí po páde Berlínskeho múru vytušili pád ďalších múrov: múrov nenávisťi, strachu, klamstiev a nemilosrdnej ideológie.“

Ako biskupi uvádzajú, nová sloboda ponúkaná všetkým bola rovnako aj príležitosťou pre jednotlivé cirkvi, ktoré už mohli slobodne pôsobiť a konať svoje evanjelizačné poslanie. Hoci tento vyvíjajúci sa proces ešte v mnohých krajinách pokračuje a „spory z minulosti ešte nie sú vyriešené, sme si vedomí cesty, ktorú sme v týchto dvoch desaťročiach absolvovali“. Biskupi Európy tak spoločne vidia v tejto slobode „znamenanie časov“ a vzdávajú vďaka „Bohu, Pánovi času a dejín!“

Biskupi ďalej v posolstve konštatujú: „S odstupom dvadsiatich rokov vidíme, že tento mimoriadny rozvoj Európy so silným etickým základom bol veľmi oslabený. Dôležitým ukazovateľom v tejto oblasti je aj vysoká miera neúčasti v posledných voľbách do Európskeho parlamentu. Nádeje vkladané do budovania Európy sa dodnes reálne nenaplnili.“ Biskupi v tejto súvislosti uviedli vplyv niekoľkých faktorov, ktoré bránia budovaniu Európy, ako napr. fakt, že rozvoj Európskej únie sprevádzalo u niektorých skupín

obyvateľstva zvyšovanie spotreby. Získavanie stále nového majetku podľa nich ale nikdy nemôže naplniť ľudské srdce. Ako Kristus povedal: „Človek nežíje iba z chleba, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst“ (Mt 4, 4).

V poslanstve sa rovnako uvádza, že spoločnosť síce chce jednotlivcom ponúknuť čo najväčší priestor v súvislosti s možnosťami a dosiahnutím osobného naplnenia, no na druhej strane je tu riziko uzatvárania sa a presadzovania iba vlastných záujmov či získavania výhod, a preto sa spoločnosť môže veľmi rýchlo zmeniť na „džungľu“. Ako biskupi píšú, aj pápež Benedikt XVI. odsúdil túto „nenásytosť“ ako „skrytý motor svetovej finančnej a hospodárskej krízy“. Podľa nich sa v pluralitnej spoločnosti objavuje aj riziko podľaľhnutia pokušeniu relativizmu, predovšetkým v oblasti etiky. Znepokojenie vyvolávajú mnohé legislatívne úpravy a návrhy zákonov v jednotlivých krajinách alebo inštitúciách, ktoré idú proti skutočnému dobru človeka a spoločnosti. Ako uvádzajú biskupi, sú si vedomí „naliehavej potreby zosúladiť právne normy s prirodzeným zákonom, založenom na ľudskej dôstojnosti a určujúcim neodňateľnosť práv a povinností každej osoby. Tieto normy by však mal charakterizovať dialóg, rešpektovanie slobody a úprimné hľadanie pravdy“.

Biskupi konštatujú vážnu krízu, ktorá otriasa Európou. Sú znepokojení demografickým vývojom kontinentu, ale vyzývajú neklesať na duchu podľa katastrofických scenárov. Naopak, je potrebné hľadať cestu nádeje. Záverečné slová sú akoby mottom poslanstva, výzvou k odvahe: „Nezabudnime, že sme učeníkmi toho, ktorý hovorí každému z nás: „Neboj sa! Vstaň a kráčaj!“

-mf-

Sústrastný telegram Svätého Otca po zemetrasení v Indonézii

Vatikán (2. októbra, RV) – Svätý Otec zaslal sústrastný telegram apoštolskému nunciovi v Indonézii Mons. Leopoldovi Girellimu po nedávnej sérii zemetrasení na ostrove Sumatra, ktorej následky zasiahli aj priľahlé oblasti Oceánie, okrem iného ostrovy Samoa a Tonga. V telegrame podpísanom vatikánskym štátnym sekretárom kardinálom Tarciom Bertonem pápež Benedikt XVI. uisťuje o modlitbách za obeť a ich rodiny, odvolávajúc sa na večný odpočinok zosnulých, Božiu silu a útechu pre všetkých, ktorí trpia. Svätý Otec tiež vyjadril podporu záchranárom a všetkým zainteresovaným v súvislosti s poskytovaním mimoriadnej pomoci obetiam nešťastia, aby vytrvali vo svojom úsilí prinášať trpiacim úľavu, útechu a podporu.

-mf-

Menovania Benedikta XVI.

Vatikán (2. októbra, RV) – Benedikt XVI. vymenoval členov Pápežskej akadémie sociálnych vied. Stali sa nimi prof. Russell Hittinger, docent filozofie a náboženstva na univerzite v Tulse v USA a prof. Janne Haaland Matlaryová, docentka medzinárodnej politiky oddelenia politických vied na univerzite v nórskom Oslo.

-sg-

Kardinál Tomko bude zastupovať Svätého Otca na Taiwane

Vatikán (3. októbra, RV) – Svätý Otec menoval kardinála Jozefa Tomka, emeritného prefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov, za svojho zástupcu na oslavách pri príležitosti 150. výročia evanjelizácie na Taiwane, ktoré sa budú konať 22. novembra 2009 v meste Taipei. Prvé katolícke spoločenstvo vzniklo na ostrove v roku 1859, misionári však prišli na Taiwan už oveľa skôr. V súčasnosti sa ku katolíckej viere na Taiwane hlási asi 300-tisíc veriacich, čo predstavuje 1,4 percenta obyvateľov.

-mf-

Stretnutie európskych biskupov a delegátov univerzitnej pastorácie v Portugalsku

Každoročné Stretnutie európskych biskupov a delegátov univerzitnej pastorácie sa tento rok uskutočnilo 25. - 27. septembra v portugalskom meste Porto. Predmetom stretnutia bolo predstavenie univerzitnej pastorácie v jednotlivých regiónoch Európy, hodnotenie Európskeho stretnutia univerzitných študentov v Ríme z júla tohto roku a príprava Európskeho kongresu biskupov a národných delegátov univerzitnej pastorácie, ktorý sa uskutoční na jar roku 2011 v Mníchove.

Najrozsiahlejšou časťou bolo predstavenie univerzitnej pastorácie krajín, v rámci ktorej predstavili svoju prácu so študentami zástupcovia z Írska, Belgicka, Francúzska, Chorvátska, Nemecka a Slovenska. Rôznosť prístupu a spôsobu vykonávania pastorácie poukázala na schopnosť prispôbiť sa kultúrnemu prostrediu a od toho odvíjajúcim sa potrebám študentov, ale aj na rozdielne podmienky v jednotlivých krajinách vytvorené pre túto činnosť. Príspevky však boli predovšetkým vzájomnou inšpiráciou pre jednotlivých delegátov a ukázali možnosti pastorácie mládeže do budúcnosti.

Lukáš Zachar

Kardinál Schönborn v Arse: „Povolanie je mnoho, dôležité je vedieť ich rozpoznať“

Vatikán (3. októbra, RV) - „Budte svedkami milosrdenstva“ - týmito slovami Jána Pavla II. vyslovenými v Poľsku v roku 2002 sa kardinál Christoph Schönborn obrátil na tisíce kňazov z mnohých krajín, ktorí sa stretli vo francúzskom Arse počas siedmich dní od 27. septembra do 3. októbra pri príležitosti prebiehajúceho Roku kňazov. Tieto silné slová - hovorí viedenský arcibiskup – sú akoby „testament“ zanechaný kňazom.

Ako píše taliansky katolícky denník *Avvenire*, tieto slová v bazilike v Arse, sa dotkli srdca veľkého zhromaždenia kňazov – bielych, čiernych, vietnamských, indických, alebo prichádzajúcich až z ďalekých ostrovov Pacifiku – ktorí v malom francúzskom mestečku meditujú nad tým, v čom spočíva „radosť byť kňazom“. Toto vyjadrenie sa môže zdať rozporuplné na pozadí krízy povolania a sekularizácie, ktorej kňazstvo čelí najmä v Európe. Účastníkom kardinál pripomína predovšetkým dôležitosť stále sa spoliehať na Božie milosrdenstvo. Ako zdôrazňuje - „len tak môžeme hľadieť do tváre našej slabosti. Ak chýba vnímanie Božieho milosrdenstva, ľudia neunesú pravdu. Vo svete bez milosrdenstva všetci smerujú k sebaospravedľovaniu a obviňovaniu iných a vo chvíli, keď človek spoznáva svoju slabosť, je pokúšaný ku znechuteniu a zúfalstvu“.

Samotným srdcom kňazskej služby, podčiarkuje kardinál Schönborn, je Eucharistia, „obeta, ktorá nabáda oslavovať v tichu vnútra.“ „Ja sám, to priznávam, často prichádzam do sakristie neskoro. Stíšme sa k modlitbe aspoň počas obliekania“ – dodáva viedenský arcibiskup.

Na záver kardinál odpovedal žurnalistom ohľadom krízy povolania: „Verím, že povolania v skutočnosti sú a sú početné. Často nedozrejú z dôvodu akejsi klímy nerozhodnosti, ktorou spoločnosť nakazila mladých. Stretávam mužov, ktorí v 40-tke vstupujú do seminára. Už v 20-tke mali túžbu, ale nikto im nepomohol jej porozumieť. Verím, že Boh volá vždy.“

-jk-

Svätá stolica o potrebnej obnove OSN pre plnenie nezastupiteľného poslania

USA (7. októbra, RV) – Na potrebu reformy Organizácie Spojených národov upozornil zástupca Svätej stolice vo svojom prejave 64. valnom zhromaždení OSN v New Yorku v utorok 6. októbra. Podľa slov arcibiskupa Celestina Miglioreho, stáleho pozorovateľa Svätej stolice pri OSN, „rozšírená korupcia, pandémie, pretrvávajúca úmrtnosť matiek v niektorých oblastiach sveta, ekono-

mická kríza, terorizmus, garancia potravín, zmena klímy a migrácia – toto všetko ukazuje, že vo stále viac globalizovanom svete predstavujú riešenia na národnej úrovni čiastkový príspevok k mieru a spravodlivosti. Globálne problémy si vyžadujú medzinárodnú odpoveď. Je potrebné, aby OSN a ďalšie medzinárodné organizácie nahliadli do svojho vnútra i smerom von, aby tak mohli uskutočniť nevyhnutné reformy, ktoré umožnia reagovať na výzvy súčasného vzájomne poprepájaného sveta.“ Vo svojom prejave sa dotkol niekoľkých konkrétnych oblastí a upozornil na význam úlohy, ktorú organizácia vo svete plní.

Arcibiskup Migliore adresoval členom zhromaždenia výzvu, aby sa obnovila nádej a solidarita vo svete aj v súčasnej situácii, keď si „za posledný rok globálna spoločnosť viac uvedomila krehkosť prosperity a rastu. Svet zasiahla hospodárska kríza, ktorá viedla k tomu, že neslýchaný počet ľudí stratilo prácu, bezpečie a schopnosť poskytnúť aspoň základné potreby svojim rodinám. Táto kríza vyvolala rad otázok o príčinách a dôsledkoch hospodárskeho poklesu a vytvorila ešte ďalšie otázky týkajúce sa toho, čo udrží budúcnosť.“

Arcibiskup poukázal aj na potrebu zamerať sa predovšetkým na tých najzraniteľnejších – na chudobných. Vyzval OSN a jednotlivé vyspelé štáty, aby sa spojili a pomohli početným krajinám, ktoré nie sú schopné reagovať na finančnú krízu a narážajú na vážne problémy bezpečnosti a rozvoja. Na riešení sa významne podieľajú nielen vlády, ale aj občianska spoločnosť: „Rozvojová pomoc bude účinná len natolko, nakoľko miestne vlády i občianska spoločnosť budú čeliť situácii zodpovedne a to predovšetkým proti chronickému politickému, administratívne-mu a sociálnemu zlyhaniu“ – uviedol arcibiskup.

Zástupca Svätej stolice zároveň uvítal úsilie generálneho tajomníka OSN, ktorý vyzval k zvýšeniu záväzkov k nastoleniu a udržaniu mieru, pretože ide „o zásadné piliere, na ktorých bola OSN založená“.

-mf, jb-

Írski biskupi sa ospravedlnili za zlyhanie Cirkvi

Írsko (8. októbra, RV) – Írski biskupi sa ospravedlnili za zlyhanie Cirkvi v súvislosti s týraním detí na cirkevných školách počas takmer šesťdesiatich rokov až do začiatku 90. rokov minulého storočia. Informovala o tom tlačová správa, zameraná na trojhodinové stretnutie v meste Maynooth na východe Írska, počas ktorého biskupi hovorili s ešte žijúcimi obeťami násilností. Na stretnutí sa obe strany zamerali aj na otázku bolestných následkov u ešte žijúcich obetí zneužívania a u ich rodín a zároveň odsúdili zvrhnutiahodné činy, ktoré sa konali na pôde cirkevných inštitúcií. Toto stretnutie nebolo posledným. Biskupi súhlasili s vytvorením osobitnej skupiny pre udržiavanie kontaktov s postihnutými obeťami aj do budúcnosti. -mf-

Ocenenie pre Nitrianske biskupstvo

Vedenie mesta Nemšová udelilo 26. septembra 2009 Nitrianskemu biskupstvu Cenu mesta za zriadenie Základnej cirkevnej školy svätého Michala a Strednej odbornej školy svätého Rafaela, ktoré v súčasnosti vytvárajú Spojenú katolícku školu a za výchovu mladej generácie v duchu kresťanskej viery a morálky. Podľa riaditeľa Diecézneho školského úradu v Nitre Augustína Hriadeľa, ocenenie je záväzkom i povzbudením do budúcnosti a to tak pre zriaďovateľa, ako aj pre zamestnancov školy, žiakov, ich rodičov a pre miestnu farnosť. Cenu takéhoto druhu dostalo Nitrianske biskupstvo prvýkrát, odovzdaná bola z príležitosti osláv 20. výročia udelenia Nemšovej výsad mesta.

Miroslav Lyko

Zúčastneným kňazom sa prihovril aj apoštolský nuncius Mario Giordana: „Večný veľkňaz Ježiš Kristus nech je vašim príkladom v každodennom živote a príhovor jeho najsvätejšej matky Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska, nech vás stále sprevádza pri vašej kňazskej službe.“

Kňazi poslali aj pozdravný list Svätému Otcovi: „Vaša svätosť. Nádejame sa, že Vás raz budeme môcť privítať aj ako najvyššiu hlavu Katolíckej cirkvi na našom Slovensku. Uistujeme vás o našich modlitbách a prosíme o vaše apoštolské požehnanie.“

Na záver svätej omše nasledovalo zasvätenie kňazov ukončené eucharistickým požehnaním.

Pavol Jurčaga, Rádio Lumen
snímka Peter Zimen

Celoslovenská púť kňazov

Stovky kňazov z celého Slovenska štvrtok dopoludnia zaplnili národnú svätyňu Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne. Komisia pre klérus pri Konferencii biskupov Slovenska tu v rámci roku kňazov organizovala celoslovenskú púť kňazov.

Púť začala prednáškou „Svätý Ján Vianey - patrón kňazov“, s ktorou sa prítomným kňazom prihovril biskup Viliam Judák: „Kristus sa naozaj zastavil v Arse v čase, keď tu bol farárom Jan Maria Vianey. Áno, zastavil sa a videl zástupy unavených a vyčerpaných mužov a žien.“

Slávnostnú svätú omšu celebraval košický arcibiskup Alojz Tkáč. V homílii sa kňazom prihovril bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský: „Čas sa síce posunul, no výzvy zostali. Dnes nie je o nič menej nutné znovu Krista prijať, Krista v bolestiach rodiť, pre tento svet Krista zachraňovať a stále odznova hľadať a to predovšetkým v chráme.“

Arcibiskup Zvolenský v bratislavskom Kapucínskom kostole

Pri príležitosti tristoého výročia slúženia prvej svätej omše v terajšom bratislavskom Kapucínskom kostole (Kostole sv. Štefana) v Bratislave zavítal do tohto chrámu bratislavský arcibiskup metropolita Stanislav Zvolenský. V homílii ocenil činnosť kapucínov, poukázal na dôležitosť a aktuálnosť odkazu svätého Františka, pozornosť veriacich upriamil na základ duchovného života - na Eucharistiu, na prepodstatnenie, keď sa chlieb a víno menia na Kristovo Telo a kKrv.

Jozef Hal'ko

Osemstoročné jubileum Menších bratov Františkánov

V nedeľu dňa 4. októbra 2009 celebraval bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský slávnostnú svätú omšu v bratislavskom Františkánskom kostole, a to pri príležitosti 800 výročia vzniku rehole Menších bratov Františkánov. V homílii sa arcibiskup Zvolenský zamyslel nad „skúškou času“, ktorou prešli františkánske ideály a poukázal na ich aktuálnosť, vyjadril radosť z prítomnosti bratov a sestier, ktorý aj v tejto modernej dobe vykročili na cestu františkánskeho povolania, poukázal aj na patróna kňazov a terciára svätého Jána Vianeyho. Napokon sa zamyslel nad známymi slovami „oprav môj dom“, ktoré sú aj dnes - v zmysle sústavného obnovovania „domu duše“ a „domu Cirkvi“ - stále aktuálne.

Jozef Hal'ko

Biskup Tomáš Galis oslávil 10. výročie biskupskej vysviacky

Žilinský diecézny biskup Mons. Tomáš Galis oslávil v sobotu 3. októbra vo Vrútkach desať rokov od svojej biskupskej vysviacky. Na jeho ďakovnej svätej omši sa okrem početného zástupu jeho rodákov a priateľov zúčastnili tiež kňazi pochádzajúci z tejto farnosti. V mene všetkých občanov Vrútok Otca biskupa privítal primátor mesta Ing. Miroslav Mazúr. V príhovore ho požiadal o požehnanie pri príležitosti osláv „Dní mesta“, ktoré sa v týchto dňoch konali. Vrútocký farár Mons. Jozef Petráš v homílii vyzdvihol obetavú činnosť otca biskupa v ťažkých podmienkach novovzniknutej Žilinskej diecézy a zamýšľal sa aj nad poslaním kňaza – učiť, spravovať a posväcovať – ktoré dal do súvisu s jeho biskupským úradom, ako aj s Rokom kňazov, ktorý prežívame.

Zuzana Štillová

Zasadala Rada KBS pre mládež a univerzity

Dňa 29. septembra 2009 v Diecéznom centra voľného času vo Važci zasadala Rada KBS pre mládež a univerzity. Zasadnutie otvoril modlitbou predseda rady Mons. Tomáš Galis. Po krátkom zamyslení, ktoré uviedol člen rady Ondrej Chrvala. Zasadnutie pokračovalo v hodnotení vykonaných a v plánovaní budúcich aktivít.

Rada hodnotila realizáciu a výsledky vedeckej konferencie NOVÝ HUMANIZMUS V UNIVERZITNEJ PRAXI, ktorá sa konala 7. septembra v Kňazskom seminári v Badíne a účasť slovenskej delegácie mladých na stretnutí so Svätým Otcem v Českej republike.

Ďalej sa rada zaoberala prípravou aktivít, ktoré bude v tomto a budúcom roku organizovať. Medzi hlavné tohtoročné pripravované aktivity patria: Svetlík 2009 – Konferencia pracovníkov s mládežou, ktorá bude prebiehať vo Svite v dňoch 14. – 18. októbra 2009 a Týždeň Cirkvi pre mládež, ktorý bude v dňoch 13. – 22. novembra 2009. V rámci Týždňa Cirkvi pre mládež bude rada organizovať pre mladých vo viacerých mestách Slovenska koncertnú šnúru s evanjelizačným zameraním.

Rada pripravuje celonárodné Stretnutie animátorov Slovenska 30. júna 2010 v Poprade. Počas stretnutia si animátori budú môcť vymieňať svoje skúsenosti, bude pre nich pripravený formálny program, kultúrne i športové aktivity.

Martin Janus

UPC v Košiciach: Slávnosť sv. Františka z Assisi

Internátne spoločenstvo na Podhradovej ulici v Košiciach slávil 6. októbra 2009 slávnosť svojho patróna sv. Františka z Assisi. Všetko sa začalo večernou svätou omšou v jedálni internátu, na ktorej sa zúčastnili domáci a tiež študenti z iných internátov. Pozvanie prijali františkáni z Prešova a sestry františkánky pôsobiace v Košiciach spolu s ich františkánskou mládežou. Prítomných sa prihovoril spirituál kňazského seminára Ján Dudič. Prostredníctvom skúsenosti mladého kňaza pripomenul prítomným pominulosť chvíle a blízkosť večnosti. Po svätej omši nasledovalo agapé.

Lubka Lendacká a Katka Koritková

Účastníci kongresu Kolpingovho diela v Katedrále sv. Martina

V nedeľu dňa 4. októbra 2009 sa v Katedrále svätého Martina uskutočnila svätá omša, na ktorej boli prítomní aj účastníci medzinárodného kongresu Kolpingovho diela. Kongres na tému „Sloboda zaväzuje zodpovedne vytvárať budúcnosť“ sa uskutočnil pri príležitosti 20. výročia pádu železnej opony. Hlavný celebrant bratislavský arcibiskup metropolita Stanislav Zvolenský v homílii označil dvadsať rokov ako dobu vyzretia jednej novej generácie, poukázal na neblahý vplyv ateizačného komunizmu, citoval myšlienky pápeža Benedikta XVI. o slobode a zodpovednosti, napokon poukázal na potrebu hľadieť do budúcnosti so snahou aktívne ju formovať podľa Kristovho Evanjelia.

Jozef Halpko

Púť gréckokatolíckych biskupov a kňazov

Prvýkrát v histórii sa v Bazilike minor v Lutine 5. októbra uskutočnila Metropolitná púť biskupov a kňazov Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku.

Prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ, košický eparcha Milan Chatur CSsR, bratislavský eparcha Peter Rusnák, 300 kňazov z archieparchie a dvoch eparchií, všetkých 67 seminaristov z Gréckokatolíckeho kňazského seminára bl. biskupa P. P. Gojdiča a približne 40 manželiek kňazov začali púť slávením archijerejskej svätej liturgie. Hlavným slúžiteľom bol vladyka Ján. V homílii sa prihovril vladyka Milan. Položil v nej otázku, akých ľudí si to vlastne Pán povolal. Čo sa dá očakávať od rybárov? Nemáme si čo namýšľať. Musíme sa zaradiť medzi tých, ktorých chce sám Ježiš, teda medzi slabých, hriešnych, chudobných, aj nevzdelaných, často nemotorných, aby sme mohli byť blízki všetkým ľuďom. Pomenoval veľké nebezpečenstvo, ktoré číha aj na kňazov, keď si o sebe začnú veľa namýšľať. Kristus si povolal slabých, aby sa v ich živote mohla ukázať jeho moc. „Kňaz sa nemusí báť, že keď je bezvýznamný, že jeho účinkovanie je bezvýznamné. Veď rybári naplnili múdrosťou tento svet. Naše kňazské pôsobenie sa musí posunúť do polohy služobníka. Do polohy slabého, ktorý sa v Kristovi stáva silným.“ Na konci liturgickej slávnosti si účastníci púte vypočuli pozdravný list emeritného prešovského biskupa Jána Hirku, ktorý vyjadril poďakovanie za pozvanie na púť a vďačnosť Bohu, že môže byť na nej účastný aspoň duchovne. „Teraz už ako emeritný biskup sa teším zo všetkého, čo naša Gréckokatolícka cirkev na Slovensku dosiahla a modlím sa za všetkých vás tak, ako sa modlí otec za svoje deti. Zároveň aj vás prosím, aby ste si vo svojich modlitbách spomenuli aj na mňa.“

Program pokračoval katechézou vladyku Petra, v ktorej sa zameril na akútnu potrebu pastorácie evanjelizácie, pri ktorej však nemožno zanedbať v súčasnosti rozšírenú sviatosťnú pastoráciu. „Nemôžeme zostať iba pri pastorácii udržiavania, lebo v nej nie je misijný rozmer. A ak Cirkev stráca tento rozmer, začne sa uzatvárať do exkluzivity.“ Povedal, že aj v našich farnostiach potrebujeme aj znaky, ktoré vieru nevyžadujú, ale ju dávajú. Tento svet potrebuje vidieť v našich spoločenstvách morálny zázrak, teda Cirkev ako spoločenstvo spasených. Je nutné formovať znaky viery, ktorými sú láska v rozmere kríža a jednota. Toto je potrebné robiť a tamto, sviatosťnú pastoráciu, nezanedbávať.

Po obednej prestávke nasledoval príhovor vladyku Jána, v ktorom sa zameril na kňazské manželstvá a rodiny v Gréckokatolíckej cirkvi. Najprv povedal, že kňaz má byť človek, ktorého charakterizuje veľký pokoj v srdci a radosť z daru kňazstva a pokračoval: „Najväčšiu radosť mi robia kňazi. Ale, žiaľ, aj najväčšiu bolesť prežívam pri vašich zlyhaniach“. Zdôraznil dôležité miesto manželky kňaza v kňazskom manželstve a rodi-

ne, ale aj vo farnosti. Hovoril o manželstvách gréckokatolíckych kňazov, ktorí v ťažkých časoch zostali verní, na čom mali veľký podiel aj ich manželky. Sviatosť kňazstva a sviatosť manželstva sa nevyklúčujú. Manželka kňaza, ktorá je na duchovnej výške, vie aj manžela kňaza povzbudzovať k nezištnej službe pre rodinné i farské spoločenstvo. „Byť manželkou kňaza nie je výsada, ale povolanie k službe. V kňazskom manželstve sa úloha povolania a manželstva stotožňuje“, povedal vladyka.

Pretože púť bola dňom modlitby, pokračovala spoločnou modlitbou Korunky Božieho milosrdenstva a večierkou. Záver patril besede s otcami biskupmi – členmi Rady hierarchov.

Lubomír Petrik

Rokovanie náčelníka Generálneho štábu s vojenskými kaplánmi

Náčelník Generálneho štábu Ozbrojených síl SR generál Ľubomír Bulík si 5. októbra 2009 pozval na Ministerstvo obrany SR v Bratislave všetkých vojenských kaplánov Katolíckej cirkvi i nekatolíckych cirkví, ktorí pôsobia v štruktúre Ozbrojených síl SR. V prítomnosti svojho zástupcu generála Petra Gajdoša, ordinára OS a OZ SR Mons. Františka Rábeka a generálneho duchovného Ústredia ekumenickej pastoračnej služby v OS a OZ SR plk. Jaroslava Balockého sa generál Bulík so všetkými vojenskými kaplánmi na odbornom rokovaní stretol vôbec po prvý krát. Cieľom stretnutia bolo vyslovenie jeho poďakovania za všetko, čo kapláni doteraz urobili a robia v prospech príslušníkov Ozbrojených síl SR a ich rodín na Slovensku, ale aj v zahraničných vojenských misiách. Zároveň náčelník Generálneho štábu využil príležitosť, aby kaplánov oboznámil so súčasným stavom armády, úlohami na nasledujúce obdobie, perspektívami, či neľahotivou situáciou, ktorá bola spôsobená značným znížením finančných prostriedkov pre rezort Ozbrojených síl na nasledujúci rozpočtový rok, a ktorá citelne zasiahne život a výcvik vojsk, či úroveň prevádzky, ale hlavne môže vnieť medzi príslušníkov pocity neistoty.

V tomto smere generál Bulík spolieha na vojenských kaplánov, že budú svojim spôsobom nápomocní veleniu armády, ktoré pripravuje alternatívne plány fungovania aj za „menej peňazí“ a svojou službou povzbudia vojakov k trpezlivému prekonaniu náročného obdobia, aby boli dopady ekonomickej krízy čo najmenej citelne a vojaci dokázali, že aj za menej peňazí sú schopní byť pripravení plniť služobné úlohy v oblasti obrany, ale príprave na pôsobenie v operáciách NATO. Pracovné rokovanie sa skončilo pracovným obedom generála Bulíka s vojenskými kaplánmi, počas ktorého si 15 kaplánov vymenilo s generálmi vzájomné skúsenosti zo života vojsk. Spoločne hľadali, ako nedostatky riešiť, či odstrániť v prospech slovenského vojaka a jeho zásluhnej služby vlasti, pokoju a mieru. Tibor Ujlacký

Medzinárodná konferencia Prenasledovanie cirkví v komunistických štátoch

V piatok 2. októbra sa v Bratislave končí trojdňová medzinárodná konferencia Prenasledovanie cirkví v komunistických štátoch strednej a východnej Európy. Cieľom podujatia bolo prezentovať výsledky výskumu problematiky proticirkevných perzekúcií a obmedzovania náboženskej slobody v štátoch bývalého sovietskeho bloku. Konferencia poukázala na spoločné črty protináboženskej politiky (zinscenované procesy s biskupmi a kňazmi, proticirkevná propaganda, vlastenecké hnutia duchovných), ale aj na špecifiká vývoja v jednotlivých krajinách.

Konferencia bola tematicky rozdelená do viacerých blokov, ako Bezpečnostné zložky štátu vo vzťahu k cirkvám; Totalitný režim vo vzťahu k reholiam; Prostriedky a metódy proticirkevnej politiky komunistických štátov; Média a komunistická proticirkevná politika a ďalšie. Účastníci konferencie sa mali možnosť oboznámiť s formami prenasledovania cirkvi nielen v bývalom Československu, ale aj o komunistickom útlaku v Bulharsku, Nemecku, Maďarsku, Poľsku, Slovensku a Sovietskom zväze.

Na konferencii odzneli o. i. prednášky slovenských odborníkov - F. Vnuka (Exkomunikačný dekrét Svätej stolice v súvislosti s Katolíckou akciou v ČSR); R. Letza (Slovenskí katolícki biskupi v internácii v českej časti štátu); J. Peška (Štátnopolitické orgány dozoru nad cirkvami na Slovensku); P. Zubka (Jozef Čársky a komunistický režim); P. Borzu (Proces likvidácie Gréckokatolíckej cirkvi v Československu); M. Šaba (Systém vzťahov medzi štátom a cirkvami v Československu pred a po prijatí zákona č. 218/1949 Zb. o hospodárskom zabezpečení cirkvi a náboženských spoločností štátom), J. Horňáčka (Právne aspekty zrušenia Gréckokatolíckej cirkvi v ČSR), ako aj hostí z Európy, USA a Kanady. -sg-

Farnosť Ruskov – jasný víťaz

V sobotu, 3. októbra 2009, sa v Mestskej športovej hale v Prešove konal ďalší ročník Arcidiecézneho futbalového turnaja. V tento deň sa na palubovke mestskej haly stretlo 27 mužstiev z rôznych farností Košickej arcidiecézy. Zúčastniť sa mohol každý vo veku od 15 do 30 rokov, pokiaľ nie je ligovým hráčom. V mnohých mužstvách bolo možné vidieť aj duchovných otcov jednotlivých

farností. Všetko sa začalo spoločnou modlitbou o 9.00 hod. Následne celé dopoludnie sa hrali zápasy jednotlivých rozlosovaných skupín. Z každej skupiny postupovali dve mužstvá, ktoré sa popoludní pustili do osemfinálového boja. Počas obeda sa futbalisti mohli posilniť gulášom, no mnohí neboli hladní.

Ako otec Jozef Mrúz na začiatku informoval, víťaz postupuje na celoslovenský turnaj, ktorý sa tento rok bude konať 21. novembra 2009 v Nitre. Víťaznou trofejou bude aj tento rok Pohár predsedu KBS.

Čím viac sa zužoval počet postupujúcich mužstiev, tým viac chcela každá z farností vyhrať. Boj o tretie miesto zvädzali farnosť Šarišské Michalčany a Prešov – Kráľovnej pokoja. Tento duel vyhrali Michalčania. Finálový duel odohrali farnosť Ruskov vs. Humenné-Pod Sokolejom. Z putovného pohára a prvého miesta sa po naozaj vyrovnanom zápole tešili futbalisti s Ruskova na čele s otcom Matúšom Bašistom, ktorý počas celého turnaja bol ich morálnou podporou. Organizátorom tejto futbalovej akcie bolo Arcidiecézne centrum pre mládež v Prešove.

Mária Vašková

Veni Sancte v Košiciach

V sobotu 3. októbra sa v košickom Kňazskom seminári sv. Karola Boromejského začal nový akademický rok slávnostnou svätou omšou so vzývaním Ducha Svätého, ktorú celebroidal košický arcibiskup-metropolita Mons. Alojz Tkáč a koncebroval rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku prof. Tadeusz Zasepa, generálny vikár Košickej gréckokatolíckej eparchie Vladimír Tomko, dekan teologickej fakulty v Košiciach Mons. Anton Konečný a rektor kňazského seminára sv. Karola Boromejského František Katriňák.

Mons. Alojz Tkáč vo svojom príhovore apeloval na duchovnú spoluprácu veriacich s kňazmi slovami: „Nevieme si predstaviť a ani nie je možná existencia: kňaz bez laikov-veriacich a laici-veriaci bez kňaza.“

Z príležitosti 150. výročia smrti svätého arského farára Jána Vianneya citoval z listu Benedikta XVI.: „Kňaz je pre ľudí nesmiernym darom. Dobrý pastier, pastier podľa Ježišovho srdca, je najväčším pokladom, ktorý môže Boh dať farnosti a jedným z najcennejších darov Božieho milosrdenstva. Aký veľký je kňaz! Boh ho poslúcha. Vysloví len dve slová a náš Pán na jeho slovo zostúpi z neba a uzavrie sa do maličkých Hostií.“

Zaznel aj odkaz bohoslavcov-prvákov: „Potrebujeme modlitby veriacich, aby nám vyprosovali Božie milosti, lebo bez modlitieb to nejde, každé rozhodnutie musí byť zahrnuté a zakryté modlitbami.“ Jaroslav Fabián